УДК 37.091.33
DOI https://doi.org/10.24919/2308-4863/64-1-48

Ірина ГОЛУБЄВА,
orcid.org/0000-0002-8631-2835
кандидатка педагогічних наук,
доцентка кафедри іноземних мов
Національного університету водного господарства та природокористування
(Рівне, Україна) i.v.holubieva@nuwm.edu.ua

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ ТРАДИЦІЙНИХ ТА НОВІТНІХ МЕТОДИК ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

У статті проведено порівняльний аналіз використання традиційних та новітніх методик вивчення іноземних мов. Розглянуто традиційні методики вивчення іноземної мови у закладах вищої освіти, серед яких: класична; пряма (Direct Method); граматико- та текстуально-лексико-перекладна; аудіовізуальна (структурно-глобальний метод) і аудіолінгвальна (Audio-Lingual Method); комунікативна Communicative Approach); лінгвосоціокультурна.

А також інноваційні методи навчання, що включають: комп'ютерна підтримка навчання мов під назвою Computer-Assisted Language, метод сценарію та симуляцій, рольові та ділові ігри, метод «case study», метод навчальних станцій, метод проєктів, мозковий штурм («мозкова атака»).

Порівняльна характеристика традиційних та новітніх методик вивчення іноземних мов показала: традиційні методики забезпечують реалізацію розвиткової функції навчального процесу на низькому рівні; авторитарне управління науково-педагогічним працівником освітньовиховного процесу; відірваність навчального змісту від реальної дійсності, а основна увага приділяється репродуктивним видам діяльності на заняттях, які студенти можуть легко виконувати. Не враховуються індивідуальні особливості тих, хто навчається у групі. Такі методи розраховані, переважно, на середньостатистичного студента. Не достатньо використовуються автентичні та реальні завдання, які забезпечують зміст навчання іноземних мов на міжпредметному та інтегративному рівнях.

Основний акцент робиться більше на вивченні системи іноземної мови лише для її засвоєння. Прояв пасивності у студентів, відсутність зацікавленості до навчальної дисципліни, низький рівень особистісної мотивації до навчальнопізнавальної діяльності.

Інноваційні методики забезпечують реалізацію розвиткової функції навчального процесу на високому рівні. Управління освітньовиховним процесом здійснюється на демократичних засадах. Викладач заохочує у процесі вивчення навчальної дисципліни до самостійності у навчанні та розвитку, наданню особливої уваги розвитку здатності до творчої професійної діяльності; навчання відбувається із застосуванням реальних проблемних ситуацій та прикладів їх вирішення, а студенти мають можливість виконувати різної складності творчі завдання, які орієнтовані на формування готовності до вирішення нестандартних завдань засобами іноземної мови. Іноземна мова використовується опосередковано, здійснюється включення процесу її засвоєння в реальну інформаційну, освітню, дослідницьку та культурну діяльність студентів. Навчання переміщується на змістовий аспект та зосереджується на проблемних ситуаціях.

Ключові слова: *новітні методики, метод проєктів, рольові та ділові ігри, мозковий штурм.*

Iryna HOLUBIEVA,
orcid.org/0000-0002-8631-2835
Candidate of Pedagogical Sciences,
Associate Professor at the Department of Foreign Languages
National University of Water and Environmental Engineering
(Rivne, Ukraine) i.v.holubieva@nuwm.edu.ua

COMPARATIVE ANALYSIS OF THE USE OF TRADITIONAL AND MODERN METHODS OF LEARNING FOREIGN LANGUAGES

The article provides a comparative analysis of the use of traditional and modern methods of learning foreign languages. Traditional methods of learning a foreign language in institutions of higher education are considered, including: classical; direct (Direct Method); grammatical and textual-lexical-translational; audiovisual (Structural-Global Method) and audio-lingual (Audio-Lingual Method); communicative approach; linguistic and sociocultural.

As well as innovative teaching methods, including: computer support for language learning called Computer-Assisted Language, scenario and simulation method, role-playing and business games, case study method, training station method, project method, brainstorming attack.

Comparative characteristics of traditional and modern methods of learning foreign languages, it is determined that traditional methods ensure the implementation of the developmental function of the educational process at a low level;

authoritarian management of the educational process by a scientific and pedagogical worker; detachment of educational content from real reality, and the main attention is paid to reproductive activities in classes that students can easily perform. The individual characteristics of those who study in a group are not taken into account. Such methods are mainly designed for an average student. Authentic and real tasks that provide the content of foreign language learning at the cross-subject and integrative levels are not used enough.

The main emphasis is more on learning the system of a foreign language only for its acquisition. Manifestation of passivity among students, lack of interest in the academic discipline, low level of personal motivation for educational and cognitive activities.

Innovative methods ensure the implementation of the developmental function of the educational process at a high level. Management of the educational process is carried out on a democratic basis. The teacher encourages in the process of learning the initial discipline to be independent in learning and development, to pay special attention to the development of the ability to creative professional activity; learning takes place with the use of real problem situations and examples of their solutions, and students have the opportunity to perform creative tasks of varying complexity, which are aimed at forming readiness to solve non-standard tasks by means of a foreign language. A foreign language is used indirectly, the process of learning it is included in the real informational, educational, research and cultural activities of students. Learning moves to the content aspect, and focuses on problem situations.

Key words: *the latest methods, project method, role-playing and business games, brainstorming.*

Постановка проблеми. Вибір Україною курсу на входження в європейський освітній та світовий простір, розвиток інтеграційних процесів, глобалізація й відкритість спільнот до мультикультурних трансформацій, інтернаціоналізація ділових стосунків у різних сферах діяльності людини збільшує попит на компетентних фахівців різних галузей, здатних до вирішення професійних питань як засобами рідної, так і іноземної мов.

Зміни, що відбуваються в освітній галузі, також актуалізують проблему використання іноземної мови у майбутній професійній діяльності та оптимізують пошук шляхів удосконалення навчання майбутніх фахівців іноземної мови як засобу спілкування, що має сприяти їхній мобільності та конкурентоспроможності на ринку праці, забезпечувати формування високого рівня професіоналізму, комунікативної компетентності для здійснення професійної взаємодії.

На даний час, іноземна мова відіграє важливе значення як засіб міжкультурного спілкування, і вона стає все більш важливою. Тому, у процесі вивчення іноземних мов актуальним є застосування не лише традиційних методик, але і впровадження у навчально-виховний процес вищих освітніх закладів новітніх методик з метою модернізації змісту, методів, прийомів і засобів навчання іноземної мови.

Аналіз досліджень. Проаналізувавши психолого-педагогічну літературу, було визначено, що на сьогодні існує значна кількість вчених-практиків, які у своїх дослідженнях проявляли зацікавленість до вивчення проблем викладання іноземної мови, серед яких Е. Бандура, Н. Бориско, А. Грітченко, Е. Дєржавска, Р. Мартинова, С. Ніколаєва, Д. Обідняк, О. Петращук, Л. Пуховська, В. Феофілова.

Крім того, останнім часом такі вчені як Г. Баранова, Н. Гез, В. Гузеєв, О. Кулькіна, Б. Лапідус, І. Підласий, О. Савченко у своїх працях розглядали особливості використання інноваційних методів у навчанні іноземних мов.

У контексті нашого дослідження, особливого значення відіграли праці зарубіжних та вітчизняних вчених Ю. Сисоєвої, Т. Фоміної та R. Blair, оскільки вони акцентували увагу на поєднанні традиційних та інноваційних методів у процесі викладання іноземних мов.

На основі проведеного аналізу, можемо констатувати, що на даний час існує велика кількість наукових напрацювань щодо основних аспектів вивчення іноземних мов, але, на наш погляд, варто провести порівняльний аналіз використання традиційних та новітніх методик вивчення іноземних мов.

Мета статті – здійснити порівняльний аналіз використання традиційних та новітніх методик вивчення іноземних мов.

Виклад основного матеріалу. Сучасна система іншомовної підготовки вимагає урахування фахової специфіки під час навчання іноземної мови й спрямованості на реалізацію завдань майбутнього фаху випускників. Володіння іноземною мовою сьогодні визначається важливим чинником формування готовності сучасного фахівця до іншомовного спілкування та складовою його професійної підготовки.

Для ефективного володіння іноземною мовою важливим є вибір методу навчання. В наш час, у процесі викладання іноземних мов використовуються різні концепції навчання, форми, методи та технології, серед яких є як традиційні, так і новітні.

Аналіз практики вищої школи показує, що використання традиційних методик у процесі вивчення іноземної мови у вищих освітніх закладах спрямований, передусім, на створення та

відпрацювання умінь читання і розуміння фахової літератури. Крім того, в традиційних умовах навчання студентам надається вже оброблений матеріал, структурований за допомогою операціональних процедур, проведених методистами, авторами підручників, викладачами (Каплінський, 2015: 9). Але для якісного оновлення системи професійної підготовки майбутніх фахівців у сучасних соціально-економічних умовах особливого значення набувають інноваційні методи навчання, які спрямовані на підвищення результативності викладацької праці, мають за мету розвиток пізнавальної активності студентів і досягнення максимальної ефективності навчального процесу.

Важливо зазначити, що використання як традиційних, так і новітніх методик у процесі вивчення іноземних мов має свої переваги й недоліки, а успішність їх застосування залежить від чітко окреслених цілей та умов навчання.

На даний час викладання іноземної мови у закладах вищої освіти найчастіше здійснюється із застосуванням на практиці традиційних методик, серед яких: класична; пряма (Direct Method); граматико- та текстуально-лексико-перекладна; аудіовізуальна (структурно-глобальний метод) і аудіолінгвальна (Audio-Lingual Method); комунікативна (Communicative Approach); лінгвосоціокультурна.

Вважаємо за необхідне детально їх проаналізувати.

Розглядаючи *класичну методику вивчення іноземних мов*, необхідно зазначати, що вона є одним з найдавніших методів. Ця традиційна методика дає стабільні фундаментальні знання та дозволяє створювати не тільки грамотну усну мову, а й письмову, а також більш поглиблено знати ази фонетики і морфології мови, правильно розуміти особливості синтаксичних конструкцій, фонетичне та ритміко-інтонаційне оформлення, мати обов'язковий словниковий запас з іноземної мови.

У процесі реалізації зазначеної методики науково-педагогічні працівники застосовують традиційні завдання, які допомагають розвинути у майбутніх фахівців здатність розуміти і створювати мову.

Науково-педагогічний працівник, який не являється носієм мови, має можливість здійснювати аналіз і співставляти дві мовні системи у межах єдиного колективу, проводити порівняння синтаксичних конструкції, ефективно здійснювати комунікацію для надання важливої інформації, зрозуміло роз'яснювати правила граматики, застерігати про можливі помилки, які можуть виникати. Але, варто зазначити, що на сьогодні особливу роль відіграють науково-педагогічні працівники, які мислять в контексті двох культур і вміють правильно доносити інформацію до майбутніх фахівців (Кравець, 2015: 93).

Застосування *прямого методу* (Direct Method) у процесі вивчення іноземної мови дозволяє занурити студента вищого закладу освіти у середовище іноземної мови**.** Результативність даного методу залежить від науково-педагогічного працівника, який в ідеалі має бути носієм мови. У процесі застосування прямого методу враховуються наступні принципи: всі заняття починають діалогами в розмовному стилі; для наочності використовують відповідні дії та візуальні засоби; індуктивно вивчається граматика і мова; тексти не аналізуються граматично.

Іншими застарілими методами, які найчастіше використовує старше покоління, є *граматико-перекладний* (вивчення граматичних правил й здійснення дослівного перекладу) та *текстуально-лексико-перекладний* (вивчення іноземної мови здійснюється переважно на оригінальних текстах, а не адаптованих, за допомогою перекладу їх на рідну мову) (Кравець, 2015: 94).

На основі цього випливає необхідність особливої уваги як до лексичного наповнення інформації, що підлягає перекладу, так і до граматичних форм й категорій у їх взаємозв'язках. У подальшій роботі ці два перекладні методи обов'язково поєднуються в єдине ціле, оскільки засоби, які застосовуються з метою вираження певного змісту в оригіналі, і засоби, які застосовуються у процесі перекладу, завжди нерозривно пов'язані з граматикою та словником.

На сьогодні ці методики використовуються у більшості закладів вищої освіти.

Аудіовізуальний (структурно-глобальний метод) і *аудіолінгвальний* (Audio-Lingual Method) *методи* спрямовані на заучування слів й словосполучень за рахунок аудіо- та відеоапаратури. Так, для швидкого запам'ятовування слів і фраз, а також вироблення навичок мовлення завдяки багаторазовому повторенню використовується у процесі вивчення іноземної мови аудіолінгвальний метод. Крім того, за допомогою багаторазового повторення можна досягти правильної вимови та інтонації. Значення аудіовізуального методу навчання іноземної мови ґрунтується на тому, що разом із загальною інтенсифікацією навчальної діяльності створюються відповідні умови, які є близькими до природних умов, в яких функціонують реальні мовні ситуації.

Основу вивчення іноземної мови складає *комунікативна методика* (Communicative Approach). У процесі застосування даного методу основний акцент приділяється говорінню і аудіюванню, тобто більшість часу присвячено комунікації. Основною метою комунікативного методу є занурення майбутнього фахівця в реальне іншомовне середовище, навчити комунікувати іноземною мовою, засвоювати лексичний та граматичний матеріали. Крім того, цей метод сприяє активній взаємодії студентів між собою і науково-педагогічним працівником (Кравець, 2015: 95).

Лінгвосоціокультурна методика навчання іноземної мови включає мовний і міжкультурний аспекти спілкування. Сутність даної методики полягає у застосуванні на заняттях інтерактивних методів навчання, а саме: різних форм діалогу, спілкування в парах, робота в командах. Використання автентичних навчальних матеріалів – підручників, аудіо- та відео текстів – дозволяє залучати майбутніх фахівців до набуття лінгвосоціокультурних знань і формуванню соціокультурної компетенції (Ніколаєва та ін., 2015: 124).

Отже, проаналізувавши традиційні методики вивчення іноземної мови, можемо констатувати, відповідно до практичного досвіду, що на даний час, значна частка науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти у процесі викладання іноземної мови найчастіше використовують традиційні та комунікативні методики, які намагаються поєднувати між собою. У комплексі з іншими методиками використовують аудівізуальні та аудіолінгвальні методи.

Іноді процес викладання іноземної мови супроводжується граматико-перекладним методом. Але сучасні вимоги до викладання іноземної мови змінюються, розробляються новітні методи навчання.

На даному етапі відбувається реформування навчально-виховного процесу у вищих освітніх закладах України відповідно із загальноєвропейськими вимогами до якості освіти, які супроводжуються: інформатизацією закладу та шляхами реалізації системи навчально-методичного забезпечення освітнього процесу, інтеграцією системи освіти України у світовий освітній простір; налагодженням вітчизняними закладами вищої освіти міжнародної співпраці з європейськими закладами освіти, міжнародними програмами студентського обміну тощо. У зв'язку з цим, студенти мають оволодіти комунікативними компетенціями, що дозволять їм реалізувати свої знання, уміння та практичні навички для вирішення конкретних комунікативних завдань у реальному житті.

А якісна мовна підготовка студентів неможлива без застосування новітніх методів вивчення іноземної мови.

До інноваційних методів навчання належать: комп'ютерна підтримка навчання мов під назвою Computer-Assisted Language, метод сценарію та симуляцій, рольові та ділові ігри, метод «case study», метод навчальних станцій, метод проєктів, мозковий штурм («мозкова атака»).

На даному етапі застосування комп'ютерної підтримки навчання іноземних мов під назвою Computer-Assisted Language виступає тренінговим засобом інтеріоризації зовнішніх сформованих дій на рівні мотивів та потреб; створення інтерактивності для надання навчанню реальної дійсності, а також є глобальним засобом зв'язку й джерела необмежених автентичних матеріалів (Рейда та ін., 2020: 112).

Отже, можемо констатувати, що саме мультимедійні засоби є носіями інформації при вивченні іноземних мов.

Застосування *методу сценарію* у процесі вивчення іноземної мови полягає в тому, що він ґрунтується на поєднанні запланованих навчальних змістів відповідно до інтересів та ідей майбутніх фахівців. Так, науково-педагогічні працівники задають студентам ключові питання, останні роблячи таким чином власний внесок у створення історії. Тобто мова йде про креативне планування, формування гіпотез, переживання, систематизацію та презентацію. При цьому, викладач пропонує окремі епізоди, а студенти мають можливість задавати питання і самостійно знаходити на них відповіді.

Іншим новітнім методом є *симуляція*. За допомогою даного методу відбувається відпрацювання мовних та мовленнєвих навичок, використання набутих знань для розв'язання завдань у безпечному просторі, яке імітує природні життєві ситуації. Цей метод дозволяє сформувати навички стратегічного планування, а також розвиває вміння працювати в колективі, правильно проводити переговори, переконувати у важливості тих чи інших дій у процесі ділового спілкування. Крім того, метод симуляцій дозволяє подолати психологічні бар'єри у процесі вивчення мов та забезпечує підвищенню рівня мовленнєвої практики (Афанас'єва, 2014: 12).

Рольові та ділові ігри останнім часом набувають значної популярності, і тому, на наш погляд, їх доцільно використовувати для навчання майбутніх фахівців з метою підвищення рівня готовності до використання іноземної мови у майбутній професійній діяльності. Саме гра – це один із видів моделювання дійсності, цілісної профе-

сійної діяльності фахівця, тобто вид діяльності, в якій реалізуються мотиви й інтереси учасників. Як метод навчання гра є нормативною моделлю процесів діяльності. Частково такою моделлю є роль, відповідно до правил, що визначають зміст, спрямованість і характер дій учасників гри.

Використання у процесі викладання іноземних мов рольових ігор сприяє створенню творчої атмосфери в колективі, формуванню позитивних мотивів навчання, розвитку творчої активності та уміння аналізувати й оцінювати результати навчання. Крім того, розкриває особистісний потенціал студента: кожен учасник може продіагностувати свої власні можливості в окремій та спільній діяльності з іншими учасниками.

Ділова гра реалізується для груп різного інтелектуального рівня розвитку і підготовленості, що вимагає від викладача знань кожного учасника заняття. Такі ігри навчають студентів встановлювати емоційний контакт у спілкуванні та керувати своїми емоціями під час слухання партнера; правильно будувати мову, володіти технікою і логікою мовлення, умінням вести бесіду, дискусію, суперечку, співбесіду, ділову розмову, диспут, переговори тощо, спрямовуючи їх на вирішення спрогнозованого, позитивного результату; умінням налагоджувати доцільні стосунки з клієнтом, враховуючи його вікові та індивідуальні особливості, соціальні проблеми; застосовувати методи та прийоми попередження конфліктів (Давидова, Декусар, 2019: 67).

Метод «case study» у викладанні іноземної мови використовується для того, щоб помістити студентів у симульовані ситуації, які пов'язані із їхнім головним предметом навчання. Даний метод мотивує майбутніх фахівців говорити іноземною мовою під час вирішення проблем, які їх зацікавили, або які пов'язані із майбутніх фахом (Дуброва, 2018: 163).

Метод «case study» є інтенсивним методом, але потребує ретельної творчої підготовки як науково-педагогічних працівників, так і студентів. До участі у кейсах можна залучати студентів різних рівнів, але найбільш успішна робота відбувається на середньому та високому рівнях володіння іноземною мовою (Форостюк, 2019: 147).

Іншою інноваційною методикою є *метод проєктів*, що сприяє створенню навчального середовища, в якому збалансовано іншомовну комунікацію майбутніх фахівців, і вирішенню проблемних завдань для розвитку творчого потенціалу студентів. Завдяки іншомовній проєктній діяльності студенти опиняються в ситуаціях реального використання іноземної мови: увага з лінгвістичного компоненту переміщується на змістовий, зосереджується не на вивченні мови, а на вирішенні особистісно значущої проблеми засобами мови, що вивчається. Це сприяє усвідомленню цілей та можливостей вивчення іноземної мови і культури, включенню процесу оволодіння нею в творчу продуктивну діяльність (Устименко, 2019: 35).

Метод мозкового штурму у процесі вивчення іноземних мов стимулює майбутніх фахівців до відповідної мисленнєвої діяльності при висловлюванні власних поглядів та ідей, прислуховуючись до думок співрозмовників. Завдання мозкового штурму широко використовують для роботи в групах, генеруючи значну кількість ідей. Таким чином, сутність даного методу полягає в активізації творчого потенціалу під час генерування ідей групою з наступним формулюванням контрідей.

Створити творчу атмосферу на занятті, сформувати й покращити мовні навички та мовленнєві вміння, підвищити рівень мотивації до вивчення іноземних мов – завдання *методу навчальних станцій*. При застосуванні цього методу у процесі вивчення іноземних мов майбутні фахівці вчаться правильно планувати власний час, проводити аналіз своїх успіхів у навчанні.

Отже, на основі проведеного аналізу, можемо констатувати, що використання новітніх методик вивчення іноземних мов сприяє формуванню у майбутніх фахівців здібностей проявляти і відстоювати власну позицію, вступати у суперечку, отримувати важливу інформацію, працювати в колективі, формувати комунікативні уміння та практичні навички й розвивати лідерські якості.

Крім того, у контексті нашого дослідження слушним є представити порівняльний аналіз традиційних та новітніх методик вивчення іноземних мов у таблиці.

Таким чином, на даний час існує значна кількість традиційних та новітніх методик вивчення іноземних мов, що дозволяє науково-педагогічному працівнику обрати найбільш результативні для своїх студентів. Але важливо зазначити, що успішні результати дають комплекс методик викладання з урахуванням плюсів і мінусів їх застосування на заняттях з іноземної мови.

Висновки. Підсумовуючи зазначене вище, можемо констатувати, що поєднання традиційних та новітніх методик у вивченні іноземних мов, активізує навчально-пізнавальну діяльність студентів, підвищує їх зацікавленість та особистісну мотивацію, розвиває здатність до плідної самостійної роботи під час навчання, забезпечує конструктивну взаємодію між студентами і викладачем на максимальному рівні.

Таблиця 1

Порівняльна характеристика традиційних та новітніх методик вивчення іноземних мов

Традиційні методики	Інноваційні методики
Реалізація розвиткової функції навчального процесу на низькому рівні.	Реалізація розвиткової функції навчального процесу на високому рівні.
Авторитарне управління науково-педагогічним працівником освітньовиховним процесом. Спрямованість на формування особистості із заданими ознаками.	Управління освітньовиховним процесом здійснюється на демократичних засадах. Спрямованість на потреби студентів та врахування у процесі вивчення іноземної мови особистісної мотивації до пізнавальної діяльності. Основна мета: всебічний розвиток особистості та формування ключових компетентностей.
Суб'єктоб'єктні взаємовідносини між науково-педагогічним працівником та студентами. Викладач самостійно визначає всі аспекти навчального процесу.	Суб'єктсуб'єктні та партнерські взаємовідносини між науково-педагогічним працівником та студентами. Викладач заохочує у процесі вивчення начальної дисципліни до самостійності у навчанні та розвитку, наданню особливої уваги розвитку здатності до творчої професійної діяльності.
Відірваність навчального змісту від реальної дійсності. Основна увага приділяється репродуктивним видам діяльності на заняттях, які студенти можуть легко виконувати.	Навчання відбувається із застосуванням реальних проблемних ситуацій та прикладів їх вирішення. Студенти мають можливість виконувати різної складності творчі завдання, які орієнтовані на формування готовності до вирішення нестандартних завдань засобами іноземної мови.
Не враховуються індивідуальні особливості тих, хто навчається у групі. Такі методи розраховані, переважно, на середньостатистичного студента. Навчальний процес побудований за певним шаблоном.	Активізація рольової позиції як викладача, так і студентів, моделювання комунікативних й проблемних ситуацій з дотриманням принципів диференціації, професійної спрямованості, інтегрованості, природовідповідності та доступності.
Не достатньо використовуються автентичні та реальні завдання, які забезпечують зміст навчання іноземних мов на міжпредметному та інтегративному рівнях.	Забезпечуються природні умови для міждисциплінарної координації та інтеграції предметних знань за рахунок виконання студентами автентичних завдань проблемно пошукового та дослідницького характеру.
Основний акцент робиться більше на вивченні системи іноземної мови лише для її засвоєння. Прояв пасивності у студентів, відсутність зацікавленості до навчальної дисципліни, низький рівень особистісної мотивації до навчально-пізнавальної діяльності.	Іноземна мова використовується опосередковано, здійснюється включення процесу її засвоєння в реальну інформаційну, освітню, дослідницьку та культурну діяльність студентів. Навчання переміщується на змістовий аспект й зосереджується на проблемних ситуаціях. Вивчення іноземної мови будується за логікою діяльності, яка має особистісне значення для студентів і підвищує їх рівень особистісної мотивації до навчально-пізнавальної діяльності.

Відповідно до сучасних тенденції розвитку освіти та загальноєвропейських вимог щодо якості навчання запровадження новітніх методів вивчення іноземних мов сприяли формуванню комунікативної компетенції, підвищенню особистісної мотивації, розкриттю креативності, покращенню організації роботи у групах, дозволили посилити міжпредметні зв'язки. Застосування новітніх методів вивчення іноземних мов у вищих закладах освіти надає можливість студентам ефективно оволодіти іноземною мовою майбутніми фахівцями як важливим інструментом їх успішної професійної діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Афанас'єва Л.В. Інноваційні підходи до вивчення іноземної мови професійного спрямування (впровадження мультимедійних технологій). *Актуальні проблеми іншомовної комунікації: лінгвістичні, методичні та соціально-психологічні аспекти:* зб. матеріалів всеукраїнської науково-методичної Інтернет конференції. Луцьк : РВВ Луцького НТУ, 2014. С. 11–13.

2. Давидова Н.В., Декусар Г.Г. Опанування інноваційних методів та технологій у форматі комплексного підходу при викладанні іноземної мови в закладах вищої освіти нелінгвістичного профілю. *Англістика та американістика* : зб. наук. праць / ред. кол. : А.І. Анісімова (голов. ред.), Т.М. Потніцева (заст. голов. ред.) [та ін.]. Дніпро : ЛІРА, 2019. Вип. 16. С. 65–74. URL: https://core.ac.uk/download/pdf/270182553.pdf (дата звернення: 29.05.2023).

3. Дуброва А.С. Впровадження інноваційних технологій як засіб формування іншомовної підготовки майбутніх фахівців. *Журнал «Науковий Огляд»,* 2 (45). 2018. С. 161–171. URL: https://naukajournal.org/index.php/naukajournal/article/view/1464 (дата звернення: 29.05.2023).

4. Каплінський В.В. Методика викладання у вищій школі : навч. посіб. Вінниця : ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015. 224 с.

5. Кравець О.В. Актуальні методи викладання іноземної мови. *Науковий вісник Ужгородського національного університету.* Серія : Педагогіка. Соціальна робота. 2015. Вип. 35. С. 92–95.

6. Ніколаєва С.Ю., Борецька Г.Е., Майєр О.М., Устименко О.М., Черниш В.В. та інші. Сучасні технології навчання іноземних мов та культур у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах: Колективна монографія / С.Ю. Ніколаєва, Г.Е. Борецька, О.М. Майєр, О.М. Устименко, В.В. Черниш та інші; [за ред. С.Ю. Ніколаєвої; тех. ред. І.Ф. Соболєвої]. Київ : Ленвіт, 2015. 444 с.

7. Рейда О.А., Івлєва К.С., Гулієва Д.О. Інноваційні технології в методиці викладання іноземних мов студентам технічних спеціальностей. *Інноваційна педагогіка.* Науковий журнал. Випуск 20. Том 2. Видавничий дім «Гельветика». 2020. С. 111–114. URL: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2020/20/part_2/25.pdf

8. Устименко О.М. Проектна компетентність майбутнього вчителя іноземних мов і культур у контексті сучасної освітньої парадигми. *Іноземні мови.* 2019. № 1. С. 30–40. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/im_2019_1_5

9. Форостюк І.В. Використання кейс-метода на заняттях з англійської мови з майбутніми спеціалістами в сфері туризму. *Вчені Записки Таврійського національного університету ім. В. Вернадського.* Серія : Філологія. Соціальні комунікації. Том 30 (69). № 2. Ч. 1. 2019. С. 146–149. DOI: https://doi.org/10.32838/2663-6069/2019.2-1/26 (дата звернення: 28.05.2023).

10. Шаргун Т.О., Бушко Г.О., Мосіна Ю.С. Сучасні аспекти викладання англійської мови в технічних закладах вищої освіти. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах :* зб. наук. пр. Запоріжжя, 2020. Вип. 70, т. 1. С. 1–15. URL:http://pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2020/70/part_4/40.pdf

REFERENCES

1. Afanasieva L.V. Innovatsiini pidkhody do vyvchennia inozemnoi movy profesiinoho spriamuvannia (vprovadzhennia multymediinykh tekhnolohii) [Innovative approaches to learning a foreign language for professional purposes (introduction of multimedia technologies)]. *Aktualni problemy inshomovnoi komunikatsii: linhvistychni, metodychni ta sotsialno-psykholohichni aspekty:* zb. materialiv vseukrainskoi naukovo-metodychnoi Internet konferentsii. Lutsk : RVV Lutskoho NTU. 2014. 11–13. [in Ukrainian]

2. Davydova N.V., Dekusar H.H. Opanuvannia innovatsiinykh metodiv ta tekhnolohii u formati kompleksnoho pidkhodu pry vykladanni inozemnoi movy v zakladakh vyshchoi osvity nelinhvistychnoho profiliu [Mastering innovative methods and technologies in the format of an integrated approach in teaching a foreign language in institutions of higher education of a non-linguistic profile]. *Anhlistyka ta amerykanistyka* : zb. nauk. prats / red. kol. : A.I. Anisimova (holov. red.), T.M. Potnitseva (zast. holov. red.) [ta in.]. Dnipro : LIRA, 2019. Vyp. 16. 65–74. URL: https://core.ac.uk/download/pdf/270182553.pdf [in Ukrainian]

3. Dubrova A.S. Vprovadzhennia innovatsiinykh tekhnolohii yak zasib formuvannia inshomovnoi pidhotovky maibutnikh fakhivtsiv [Implementation of innovative technologies as a means of foreign language training of future specialists], *Zhurnal Naukovyi Ohliad,* 2 (45). 2018. 161–171. URL: https://naukajournal.org/index.php/naukajournal/article/view/1464 [in Ukrainian]

4. Kaplinskyi V.V. Metodyka vykladannia u vyshchii shkoli [Teaching methods in higher education: teaching manual]: navch. posib. Vinnytsia : TOV “Niland LTD”. 2015. 224 p. [in Ukrainian]

5. Kravets O.V. Aktualni metody vykladannia inozemnoi movy [Current methods of teaching a foreign language]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu*, Seriia : Pedahohika. Sotsialna robota. 35. 2015. 92–95. [in Ukrainian]

6. Nikolaieva S.Iu., Boretska H.E., Maiier O.M., Ustymenko O.M., Chernysh V.V. Suchasni tekhnolohii navchannia inozemnykh mov ta kultur u zahalnoosvitnikh i vyshchykh navchalnykh zakladakh [Modern technologies of teaching foreign languages and cultures in secondary and higher educational institutions]: *Kolektyvna monohrafiia.* Kyiv : Lenvit. 2015. 444. [in Ukrainian]

7. Reida O.A., Ivlieva K.S., Huliieva D.O. Innovatsiini tekhnolohii v metodytsi vykladannia inozemnykh mov studentam tekhnichnykh spetsialnostei [Innovative technologies in the methodology of teaching foreign languages to students of technical specialties]. *Innovatsiina pedahohika.* Naukovyi zhurnal. Vypusk 20. Tom 2. Vydavnychyi dim “Helvetyka”. 2020. 111–114. URL: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2020/20/part_2/25.pdf [in Ukrainian]

8. Ustymenko O.M. Proektna kompetentnist maibutnoho vchytelia inozemnykh mov i kultur u konteksti suchasnoi osvitnoi paradyhmy [Project competence of the future teacher of foreign languages and cultures in the context of the modern educational paradigm]. *Inozemni movy,* 1. 2019. 30–40. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/im_2019_1_5. [in Ukrainian]

9. Forostiuk I.V. Vykorystannia keis-metoda na zaniattiakh z aanhliiskoi movy z maibutnimy spetsialistamy v sferi turyzmu [Using the case method in English classes with future specialists in the field of tourism]. *Vcheni Zapysky Tavriskoho natsionalnoho universytetu im. V. Vernadskoho. Seriia : Filolohiia. Sotsialni komunikatsii,* 30 (69), 2. 2019. 146–149. DOI: https://doi.org/10.32838/2663-6069/2019.2-1/26. [in Ukrainian]

10. Sharhun T.O., Bushko H.O., Mosina Yu.S. Suchasni aspekty vykladannia anhliiskoi movy v tekhnichnykh zakladakh vyshchoi osvity [Modern aspects of teaching English in technical institutions of higher education] *Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh* : zb. nauk. pr. Zaporizhzhia, 70, 1. 2020. 1–15. URL: http://pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2020/70/part_4/40.pdf [in Ukrainian]